45 wersta Tallinnast emal lõuna pole asjub weike Paldiski linnake, kus 68 wäikeste maiades 400 innimest ellawad. Siin merrest pütakse rohkeste killoſilku.

Harjomaal ellawad üllealdse 83 tuhhat hinge, neist on 40 tuhhat meeste- ja 43 tuhhat naesterahwast. Maal on 11 kihhelkonda. Tallinna makoggudus ilma arwamata. Tallinna makoggudus, kus 12,000 hinge, piddas seenni Jummala tenistust weikeses rae kabbelis, nüüd sawad temmale korraga kaks kirikut ehhitud, üks Harjo wärrawa tagga, teine, mis Toompä pärralt, Tönnis mäele, endise Kaarle kiriko asemele.

Nüüd panneme Harjoma kirikute nimmed, nende mõisade arro ja õppetajatte nimmed ülles:

I. Õhto-Harjoma:

1) Keila kirik, kelle järrel 33 mõisa, õpp. Praos K. G. Fick.
2) Nissi kirik, kelle järrel 10 mõisa, õpp. E. J. Bodeck.
3) Maddikse ja Risti kirik, kelle järrel 13 mõisa, õpp. R. Spindler.
4. Haggeri kirik, kelle järrel 23 mõisa, õpp. K. J. Koch.
5. Rapla kirik, kelle järrel 18 mõisa, õpp. E. P. Haller.

II. Hommiko-Harjoma:

6) Kusalo kirik, kelle järrel 9 mõisa, õpp. Praos E. Ahrens.
7) Jõelähtme kirik, telle järrel 13 mõisa, õpp. W. Kentmann.
8) Harjo Jani kirik, kelle järrel 11 mõisa, õpp. E. Danielsson.
9) Juro kirik, kelle järrel 17 mõisa, õpp. J. Berg.

10) Kosse kirr., kelle järrel 16 mõisa, õpp. F. Hörschelmann.
11) Järri kirik, kelle järrel 10 mõisa, õpp. R. Luther.

Harjoma rannal on weel mõned sared nimmetada, ni kui Naissaar Tallinna liggidal ja Wulwisaar ja nattuke emal Pranglisaar ja Rammusaar; se 40 jalga pitk ja 6 jalga kõrge wallaskalla mis 1851 aastal sai Tallinnas näidatud, olli selle sare liggidal kätte sadud. Möllemad sared on Jõelähtme kihhelkonna pärralt.

Harjoma on kolme hakenrehtri kohto jaosse jaotud: 1, Hommiko-Harjomaal on hakenrehtriks, Jaggala mõisa herra von Brewern, 2, Lõuna-Harjomaal: Hergla mõisa herra von Rosenthal, 3, Õhto-Harjomaal: Polkülla mõisa herra von Tritthoff.

2. Wirroma:

Siin on Rakwerre lin, kus 150 maia ja 1550 innimest.

Üllealdse on Wirromaal 81 tuhhat innimest (39 tuhhat meeste- ja 42 tuhhat naesterahwast) ja 10 kirikut.

I. Pärris Wirroma:

1) Simona kirik, kelle järrel 22 mõisa, õpp. Praos H. R. Paucker.
2. Rakwerre kirik, kelle järrel 12 mõisa, õpp. G. Paucker.
3. Kadrina „ „ „ 22 „ õpp. K. Hellenius ja adjunkt Treuer.
4) Haljalla kirr., kelle järrel 18 mõisa, õpp. Th. Striedter.
5) Weike Maarja kirik, kelle järrel 15 mõisa, õpp. K. Knüpffer.
6) Jakopi kirik, kelle järrel 15 mõisa, õpp. R. Walther.

Eesti-rahwa mÃ¤Â¶nnus Kalender 1863, lk. 22